

Horvátország ESM csatlakozásáról szóló konferencia

2023. május 22-én került megrendezésre a „Horvátország 20. tagként csatlakozott az Európai Stabilizációs Mechanizmushoz” c. konferencia. Megnyitóbeszédében Andrej Plenkovic miniszterelnök részletesen bemutatta a kormánya által 2016 óta elért gazdasági eredményeket.

Marko Primorac pénzügyminiszter szerint Horvátország euró-övezeti csatlakozásának köszönhetően az ország gazdasági ellenálló képessége tovább erősödött, és reméli, hogy Horvátországnak "nem lesz szüksége" arra, hogy éljen az ESM nyújtotta lehetőségekkel és védelemmel.

Boris Vujčić, a Horvát Nemzeti Bank elnöke kijelentette, hogy a kockázati prémium csökkenése részben már az ESM-tagság következménye, ami a lakossági és a vállalati hitelkamatok csökkenésében mutatkozik meg. Az euró-övezeti tagság mellett az ESM tagság is jelentősen növeli a bizalmat a befektetők körében.

2023. május 22-én került megrendezésre a „Horvátország 20. tagként csatlakozott az Európai Stabilizációs Mechanizmushoz” c. konferencia. Az eseményt Andrej Plenkovic horvát miniszterelnök nyitotta meg, azon felszólalt Marko Primorac pénzügyminiszter és Boris Vujcic a Horvát Nemzeti Bank elnöke is. A rendezvény szervezői az Európai Stabilizációs Mechanizmus (ESM) és a horvát Pénzügyminisztérium voltak.

Andrej Plenkovic miniszterelnök nyitóbeszédében kifejtette, az ESM célja, hogy segítséget nyújtson az euró-övezet tagállamainak a pénzügyi válságok megelőzésében és átvészelésében. Az ESM megalakulása óta a tagállamoknak összesen 295 Mrd euró pénzügyi támogatást biztosított és ezzel az euró-övezet pénzügyi biztonságának támpontjává vált. Ez különösen a mai körülmények között fontos, amikor az orosz-ukrán háború miatt bekövetkezett energia- és élelmiszerválság serkenti az inflációt és súlyos szociális következményekkel járhat.

A gazdasági és szociális kihívásokra válaszolva a horvát kormány biztosítani igyekszik a politikai stabilitást és ezzel párhuzamosan a gazdaság fejlődését, valamint a horvát gazdaság ellenálló képességének és versenyképességének növelését. A cél megvalósítása érdekében az állam időnként beavatkozott a gazdasági életbe, vigyázva ugyanakkor arra, hogy a kormányzati lépések kiegyensúlyozottak legyenek és biztosítsák a szociális kohézió megőrzését. Példaként említette az energiahordozók árának hatósági korlátozását, és az ÁFA mértékének csökkentését. **A kormány összesen 6,8 Mrd euró értékű állami támogatást nyújtott a gazdaságnak**, tehermentesítve a különböző díjak, továbbá a társasági adó mértékének csökkentésével. Az intézkedések eredményeként a gazdaság a covid-járvány előtti időszak szintjére tért vissza, folyamatosan csökken az államadósság, sőt 2022-ben a költségvetés többlettel zárt. A kormány továbbra is kitart a kitűzött gazdasági célok elérése mellett. Ennek eredményeként **Horvátországban az átlagos nettó bér elérte az 1.130 eurót, azaz a 2016. évihez képest 50%-kal növekedett. A szegénységi küszöb alatt élők száma egyharmaddal csökkent, az átlagos nyugdíj összege pedig 6 év alatt 37%-kal, míg a minimálbér összege 69%-kal növekedett. A foglalkoztatottak száma mára elérte a 1,66 millió főt, azaz a foglalkoztatottság mértéke 70%-os, míg a munkanélküliség 6,8%-os, és a munkanélküliek száma hosszabb időszak után 100 ezer fő alá csökkent.** Mindezeknek az intézkedéseknek és eredményeknek köszönhetően Horvátország a vásárlóerő paritásos egy főre jutó GDP szempontjából az EU átlagának 61%-ról eljutott a 73%-ára.

Az orosz-ukrán háború egyik legsúlyosabb következménye az európai energiaválság, amelyet Horvátország sikeresen átvészelt, nem voltak ellátási gondok. A miniszterelnök ismét

kiemelte, hogy az előrelátó döntések egyike a Krk szigeti LNG-terminál megépítése volt, amely hozzájárult az energiaforrások diverzifikációjához. A terminál, valamint a földgázszállító kapacitások további növelésével Horvátország regionális energetikai csomóponttá válik majd.

Plenkovic ismertette, hogy az EU-alapoktól lehívott támogatások és az EU költségvetésébe történt befizetések összehasonlításában Horvátország nettó 10,5 Mrd eurós többlettel bír. A további fejlesztéseket a Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszközből rendelkezésre álló 5,8 Mrd euró összegű vissza nem térítendő támogatásokból fogják biztosítani, valamint Horvátország lehívja az EU Helyreállítási Alap ráeső hitelkeretének teljes egészét, 3,6 Mrd eurót.

Marko Primorac pénzügyi tárcavezető aláhúzta, hogy az ESM tagság kiemelten fontos minden euróövezeti tagország számára, mert egy kiszámítható és stabil támogatási hátteret jelent. Kiemelte, hogy Horvátország EU-s integrációjának fontos lépése volt az ESM tagság, amelynek köszönhetően a három legnagyobb hitelminősítő (Moody's, Standard & Poor's, Fitch Ratings, Baa2, ill. BBB+) javította Horvátország hitelkockázati besorolását, amely sosem volt ilyen magas. Ugyancsak kifejtette annak a jelentőségét, hogy Horvátország csatlakozott az euró-övezethez, amelynek köszönhetően az ország gazdasági ellenálló képessége tovább erősödött. Primorac úgy véli, hogy a tagság előnyei a jövőben is érvényesülni fognak, és reméli, hogy Horvátországnak "nem lesz szüksége" arra, hogy éljen az ESM nyújtotta lehetőségekkel és védelemmel.

A Horvát Nemzeti Bank (HNB) elnöke, Boris Vujčić kijelentette, hogy az ESM tovább erősíti Horvátország hitelességét és megbízhatóságát. Vujčić is megerősítette, hogy az ESM tagság hozzájárult az ország kockázati besorolásának javulásához. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy a kockázati prémium csökkenése részben már az ESM-tagság következménye, ami a lakossági és a vállalati hitel kamatok csökkenésében mutatkozik meg. Az euró-övezeti tagság mellett az ESM tagság ténye (azaz, hogy Horvátország így hozzáfér az ESM eszközeihez) is jelentősen növeli a bizalmat a befektetők körében.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Zágráb

